

Bilaga Tillgängliga lokaler

I denna bilaga finns exempel på hur lokaler kan göras mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Exemplen kommer från Myndigheten för delaktighets ”Stöd för att arbeta med tillgängliga lokaler”: [Tillgängliga lokaler - MFD](#).

Ta sig till och genom entrén

Alla personer, både besökare och medarbetare, måste kunna använda entrén för att kunna ta del av verksamheten.

För att öka tillgängligheten och underlätta för personer med funktionsnedsättning att ta sig till och genom entrén är det bra om det finns:

- En reserverad parkeringsplats i nära anslutning till byggnaden som är skyltad för personer med nedsatt rörelseförmåga.
- En gångväg som är framkomlig för personer som använder rullstol.
- Tydlig skyltning som visar vägen mot verksamheten.
- En tillgänglig entré som är i marknivå alternativt kompletterad med ramp eller hiss.
- Dörröppnare, låga trösklar och tydlig kontrastmarkering.
- Porttelefon, ringklocka, kortläsare och portkodspanel bör vara tillgängligt placerade och utformade.
- En anvisad plats för rökare som ligger en bit bort från entrén.

Publika utrymmen i lokalerna

För att alla personer ska kunna besöka verksamheten är det viktigt att utrymmen där besökare vistas är tillgängliga.

Det innebär att det går att ta sig

- till receptionen
- till kapprum
- till toaletter
- till andra utrymmen som exempelvis mötesrum.

Det är också viktigt att kunna orientera sig i lokalerna. För att underlätta orientering är det bra med tydlig och begriplig skyltning samt kontrastmarkeringar

och ledstråk. Det kan också handla om att se till att doftande produkter som kan orsaka besvär inte används i lokalen.

Boverket har tagit fram utformningskrav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om enkelt avhjälpna hinder preciserar vilka hinder som ska avhjälpas och åtgärdas till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser. De handlar bland annat om nivåskillnader, kontraster och markeringar, orientering, ljudmiljö och fast inredning.

Personalutrymmen i lokalerna

För att lokalerna ska vara tillgängliga för så många som möjligt behöver de utformas utifrån olika behov.

Att lokalerna är tillgängliga innebär bland annat att personer med funktionsnedsättning kan nå och använda personalens rum och utrymmen. Tänk på att nivåskillnader kan leda till sämre framkomlighet.

Det innebär också att skylta tydligt och att ha kontrastmarkeringar vid trösklar och dörrar. Andra aspekter är att det är god luft- och ljudkvalitet samt goda ljusförhållanden i lokalerna.

På Arbetsmiljöverkets webbplats finns information om vad en tillgänglig arbetsmiljö innebär, vilket ansvar arbetsgivaren har och hur en verksamhet kan arbeta förebyggande för en tillgänglig arbetsmiljö.

Toaletter

För att lokalerna ska kunna användas av både besökare och anställda är det viktigt att det finns tillgängliga toaletter.

För att en toalett ska bli tillgänglig kan det vara bra att bland annat tänka på hur den inreds, hur belysning och skyltar fungerar för olika personer och att utrymningslarm finns som fungerar för alla.

I publika lokaler för allmänheten ska alltid minst en toalett vara tillgänglig och användbar. I publika lokaler med mer än ett plan med toaletter för allmänheten bör minst en toalett på varje plan vara tillgänglig och användbar för personer med funktionsnedsättning. En sådan toalett ska vara extra rymlig och fungera för personer med rörelsenedsättning.

I Boverkets föreskrifter och allmänna råd om enkelt avhjälpna hinder anges vad som kan vara skäligen anpassningsåtgärder för toaletter.

I Arbetsmiljöverkets föreskrifter om arbetsplatsens utformning, finns bland annat krav och råd om ventilation, klimat, omklädning, tvätt- och duschutrymme, inredning och utrustning samt utrymning.

Allergenfria miljöer

För att lokalerna ska bli så tillgängliga som möjligt är det bra att fundera över hur miljön är utformad. Det kan exempelvis innebära att ha en anvisad plats för rökare som ligger en bit bort från entrén. Det kan också handla om att inte använda rengöringsmedel, tvål eller andra produkter som kan orsaka besvär för personer med allergi eller annan överkänslighet.

Att ha välstädade lokaler och uppmana medarbetare och besökare att inte använda parfym bidrar också till en miljö som alla kan vistas i.

Vid inköp av möbler, gardiner, mattor och annan utrustning kan det vara bra att tänka på att välja material som är enkla att rengöra och som inte orsakar besvär för personer med allergi.

Utrymning vid nödsituationer

För att alla som vistas i lokalerna ska kunna utrymma dem vid brand eller annan nödsituation är det viktigt att lokalerna är tillgängligt utformade.

Det innebär bland annat att utrymningsvägar är fria från hinder och att dörrarna i utrymningsvägarna är lätta att öppna och passera. Det innebär också att det finns två separata utrymningsvägar som kan användas av personer med nedsatt rörelseförmåga.

Brand- och utrymningslarm ska kunna uppfattas både med syn och med hörsel, exempelvis genom en kombination av sirener och blixtrande ljus. Larmknappar och knappar för att aktivera eventuella automatiska brandsläckare bör vara lämpligt placerade. Utrymningsskyltarna bör också vara tydliga och lätta att förstå.

Skyltar, symboler och texter i lokalerna

För att det ska vara lätt att hitta och ta sig runt i lokalerna är det bra om skyltar, symboler och texter är tillgängligt utformade.

Det innebär att skyltar, symboler och texter är lätta att upptäcka, läsa och begripa. Språket bör också vara enkelt och begripligt. Det bör finnas kontraster som gör att även den med nedsatt syn kan se text och symboler. Skyltar bör placeras på en höjd som gör att både personer som använder rullstol och stående personer kan se och läsa skylten eller symbolen.

Kontrastmarkeringar

För att personer med funktionsnedsättning ska kunna orientera sig på ett tryggt och säkert sätt i lokalerna är kontrastmarkeringar viktigt.

Det innebär att kontrastmarkera dörrar och dörrkarmar så att de är ljusare eller mörkare än omgivande väggar. I en trappa bör det nedersta trappsteget och avsatsen ovanför det översta trappsteget kontrastera mot övriga steg och golv. Tänk också på att kontrastmarkera ledstänger, ringklockor och dörröppnare.

Stora glasytor som kan misstas för öppningar bör också ha tydlig kontrastmarkering.